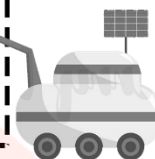

درس پانزدهم افق بیداری اسلامی

انقلاب اسلامی ایران نخستین انقلابی است که پس از انقلاب فرانسه در سطح جهانی اتفاق می‌افتد.

انقلاب اسلامی ایران

- 🪐 یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود (افزایش اهمیت)
- 🪐 به بلوک شرق وابسته نبود (کاهش اهمیت)
- 🪐 اگر به بلوک شرق و جریان‌های چپ نظر می‌داشت مانعی را که امریکا در مرزهای جنوبی شوروی با حمایت از نظام سیاسی وابسته به پهلوی ایجاد کرده بود فرو می‌ریخت و فرصت جدیدی را برای شوروی پدید می‌آورد.
- 🪐 دولتمردان غرب معتقد بودند انقلاب ایران به دلیل عدم ارتباط با بلوک شرق توان مقاومت ندارد و نمی‌تواند تداوم پیدا کند و دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کند با همین نگاه ابتدا از عمق حادثه‌ای که اتفاق می‌افتاد غافل بودند و آنها این انقلاب را با فرهنگ غرب می‌سنجیدند در حالی که این انقلاب از متن فرهنگ دیگری بر می‌خاست.
- 🪐 انقلابی نبود که در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب تعریف شده باشد.
- 🪐 انقلابی بود که از متن فرهنگ اسلامی / برای حفظ هویت اسلامی / تامین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفت.
- 🪐 نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتد. (هیچ یک از انقلاب‌ها بعد از انقلاب فرانسه یک انقلاب جدید نبودند بلکه همه در جهت گسترش انقلاب فرانسه بودند)

در سال ۱۷۸۹ میلادی (قرن ۱۸)

با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس بوجود آمده بود.

انقلاب فرانسه در فرانسه دچار مشکل شد.

در سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰م و ۱۸۴۸م حیاتی مجدد یافت.

انقلاب اکتبر

با دیگر انقلاب‌های اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت.

۱۹۱۷ روسیه

به دلیل خصلت سکولار خود درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

🌐 دیگر انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن ۲۰ تقلیدی بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند و

چالش‌های خود را از نگاه نظریه پردازان غربی تفسیر می‌کردند.

🌐 فرهنگ‌هایی که در دوران استعمار مقهور و مرعوب جوامع غربی شده بودند راه حل چالش‌های

خود را نیز در پیوستن به جوامع غربی می‌دانستند.

انقلاب اسلامی ایران

🌐 الگوی رفتاری خود را از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی گرفت و متناسب با آن عمل کرد.

🌐 این انقلاب به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

🌐 با بازگشت به هویت اسلامی فرصت جدید را برای جهان غرب جهت عبور از بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

www.my-dars.ir

🌐 دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود را با یکی دو رویکرد زیر بررسی می کردند :

۱) مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بودند.

۲) مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی بوجود آورده بود. (کسانی که این رویکرد را داشتند از موضع اندیشه های مارکسیستی و سوسیالیستی به مبارزه با غرب سیاسی پرداختند)

🌐 تا پیش از انقلاب اسلامی هر یک از ده ها کشور بزرگ و کوچک مسلمان در حاشیه بلوک شرق یا غرب قرار می گرفتند ← چگونگی برخوردشان با مسائل مهم تحت تاثیر قطب بندی مزبور بود.

کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند : دولت اسرائیل را به رسمیت می شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی داشتند.

مسئله فلسطین

← کشورهای که زیر نفوذ بلوک شرق بودند : جبهه مقاومت و پایداری را تشکیل می دادند. (گروه های مبارز فلسطینی ناگزیر به بخش اخیر ملحق شدند)

گروه های مبارز فلسطینی :

مارکسیستی : جایگاهی برای اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند.

ناسیونالیستی : اسلام را به عنوان پدیده ای عربی می پذیرفتند.

www.maydars.ir

اسرائیل مورد حمایت امریکا و کشورهای اروپایی وابسته به بلوک غرب بود.

فلسطین (عرصه تقابل بلوک شرق و غرب)

فلسطین با سلاح‌های روسی می‌جنگید.

دولت مصر (مظهر ناسیونالیسم عربی بود) ← با مرگ جمال عبدالناصر و روی کار آمدن انورسادات در قرار داد کمپ دیوید اسرائیل را به رسمیت شناخت و موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

اهمیت انقلاب اسلامی ایران

مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل در منطقه
 راهکاری بود برای مبارزه با صهیونیسم
 یعنی شاه را ساقط کرده بود.

انقلاب اسلامی مسئله اسرائیل را به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح کرد.

بازگشت به اسلام

مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور
 مسلمانان مخدوش کرد.
 مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع
 اعتقاد اسلامی با تکیه بر ایمان به خداوند و
 قدرت الهی آغاز کرد.

نمونه‌هایی از حرکت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام که تحت تاثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد :

(۱) شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین

(۲) جهاد اسلامی در افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق

(۳) تشکیل جبهه نجات اسلامی در الجزایر و پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات ۱۹۹۰

🪐 **مهمترین پیامد انقلاب اسلامی ایران** ← سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ هـ.ش (سه دهه بعد از انقلاب / همانند وقوع انقلاب‌های بعد چهار دهه از انقلاب فرانسه)

🪐 **بهار عربی:** کشورهای غربی سعی کردند این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند. (اما این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارد)

🪐 بیداری اسلامی حاصل انتقال بیداری از سطح **نخبگان** به متن مردم و فرهنگ عمومی است.
 🪐 اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر مدار **فقاقت و عدالت** سازمان می‌یابد.
 🪐 **امام خمینی** در وصیت‌نامه الهی سیاسی خود: تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل را برای آینده کشورهای مسلمان ترسیم می‌کند.

انقلاب اسلامی ایران

🪐 حل چالش‌های جهانی را مسئولیت و رسالت خود می‌دید.

🪐 از عزت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد.

🪐 دفاع از محرومان و مستضعفان را وظیفه خود می‌دانست.

🪐 حل مشکلات معرفتی و معنوی بشریت را رسالت خود می‌دید.

🪐 شاهدهی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی بود.

🪐 در شکل‌گیری و گسترش اندیشه‌های پسامدرن نقش داشت.

🪐 رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی.

🪐 موثر در از دست رفتن اعتبار، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس.

🪐 موثر در شکل‌گیری نظریه‌های ناظر بر افول سکولاریسم (پساسکولاریسم).

🪐 مسیر جدید و نوینی را پیش روی کشورهای جهان سوم قرار داد.

🪐 موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن ۲۰ را درهم ریخت.

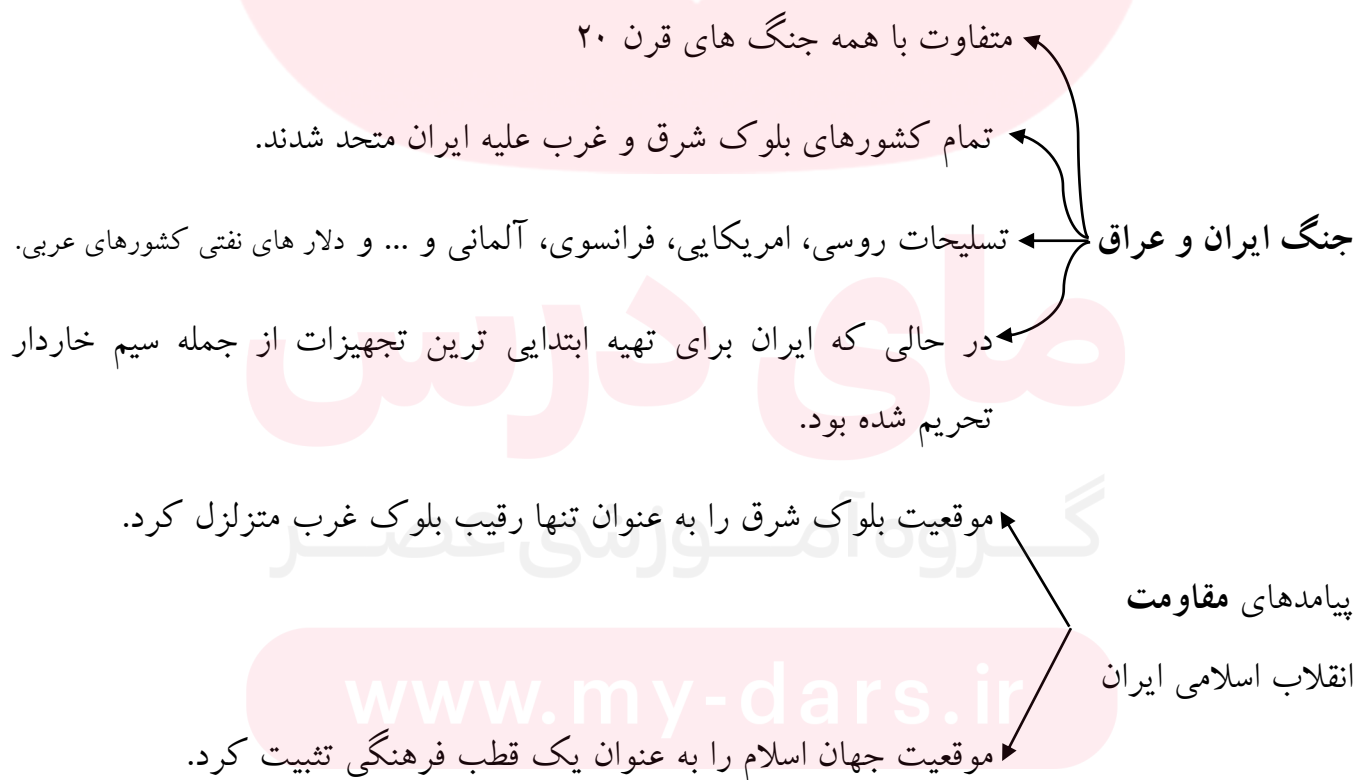
🪐 قطب‌بندی جدید را به جهان تحمیل کرد.

نامه امام خمینی به گورباچف (آخرین صدر هیئت رئیسه شوروی) :

- با استفاده از حکمت مشاء و اشراق اشکالاتی را در محدود کردن دانش و علم به شناخت حسی یا شناخت عقلی وارد کرد.
- ضمن پیش بینی فروپاشی بلوک شرق از آنان خواست تا برای عبور از همه بحران‌ها به سوی آموزه‌های اسلامی گام بردارند.
- نخبگان خود را برای فراگیری حکمت و علوم انسانی به ایران بفرستند.
- 🌐 **غرب بعد از پی بردن به عمق حادثه و توان تاثیرگذاری انقلاب اسلامی ایران سلسله اقداماتی را انجام داد:**

(۱) کودتای نوژه (۲) هشت سال جنگ تحمیلی

مقاومت ایران اسلامی در برابر هر یک از این اقدامات **موقعیت جدیدی** را برای جهان اسلام پدید آورده است.

نظریه پایان تاریخ فوکویاما : با فروپاشی بلوک شرق نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد شکل می‌گیرد/ فروپاشی بلوک شرق را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پندارد/ نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند.

نظریه جنگ تمدن‌ها

اذعان به حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از سوی برخی نظریه پردازان غربی.

اعتراف به شکل‌گیری قطب بندی جدید فرهنگی و تمدنی.

با طرح دیگر تمدن در عرض تمدن اسلام جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت.

با طرح جنگ تمدن‌ها رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌کرد.

هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم نسبت به بلوک شرق قرار داشت متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

اقتصاد و سیاست جهان غرب در شرایط فعلی که ابعاد جهانی پیدا کرده نیازمند مناطق پیرامونی است. انباشت ثروت جهان در دست جمعی اندک جز با فقر و وابستگی اقتصادی و سیاسی انبوه آدمیان ممکن نیست.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

🌐 فعالیت های غرب برای تامین نیاز های اقتصادی و سیاسی :

- (۱) مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم (افغانستان و عراق)
- (۲) محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان های بین المللی (ایران)
- (۳) تبلیغ معنویت های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای اشیاء خلأ معنوی فرهنگ غرب.
- (۴) تصویرسازی خشن و غیر عقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازمان دهی و شکل دهی جریان های تروریستی وهابی.
- (۵) تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام امریکایی در مقابل انقلاب اسلامی.
- (۶) مدیریت جنگ رسانه ای همه جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام.
- (۷) ایجاد اختلافات فرقه ای و مذهبی برای تضعیف اسلام.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir